China als Exportweltmeister

Beschrijving

Sinds de Grote FinanciÃ«le Crisis probeert China minder afhankelijk te worden van de Verenigde Staten. Eerst waren de pijlen vooral gericht op de afhankelijkheid van de dollar en de financiering door de grote Amerikaanse banken. Sinds de Verenigde Staten de dollar ook hebben ingezet als wapen, eerst tegen landen als Iran, Soedan en Venezuela, maar meer recent ook tegen Rusland, probeert China de rol van de renminbi in het internationale betalingsverkeer te vergroten. Tegenwoordig wordt een deel van de olie verhandeld in Renminbi, kan China andere Aziatische landen in een liquiditeitscrisis te hulp schieten met diepe zakken vol Renminbi en is er dit jaar voor het eerst in de geschiedenis op Amerikaanse televisie uitgebreid gesproken over de dedollarisering van het internationale handelsverkeer. Nu zal de dollar nog jarenlang de status van reservemunt van de wereld behouden, maar de richting waarin China denkt wordt steeds duidelijker.

Sinds het einde van de Tweede Wereldoorlog voeren de Amerikanen een containmentpolitiek waarmee het communisme in de wereld moest worden ingedamd. Isolatie zou uiteindelijk leiden tot stagnatie, zie het als een passieve belegering van een middeleeuws fort. De Chinezen vreesden altijd dat de Amerikanen energie zouden gebruiken als middel om het land te isoleren. China moest immers veel fossiele brandstoffen importeren. Daarom zijn er in China veel waterkrachtcentrales, kerncentrales en gaan er steeds grotere pijpleidingen naar zoâ??n beetje elk buurland. Verder loopt China voorop voor wat betreft zonnecellen en windmolens. Waar China niet op rekende was op zoâ??n strenge boycot op het gebied van computerchips. Juist op het moment dat de waarde van de import aan computerchips veel hoger was dan de waarde van de geÃ¯mporteerde olie, werd China daardoor verrast.

Een van de reacties is dat tien jaar geleden China startte met het programma Made in China 2025. China streeft naar autonomie op zoâ??n beetje elk gebied. Dit programma was een strategisch plan waarin de industriepolitiek en met name de productie van Chinese semiconductors centraal staat. Bovendien bereikte China daarmee dat ze goederen met een hogere toegevoegde waarde kon produceren, ook omdat in China de loonkosten stegen. Dergelijke programmaâ??s hebben een totaal

ander karakter dan in het kapitalistische westen. Neem bijvoorbeeld de Grote Sprong Voorwaarts eind jaren vijftig. Ineens moet de hele maatschappij om. Bovendien ontstaat er een situatie waarin partijleden kansen zien voor hun carriÃ¨re door de beste prestaties te rapporteren. Op een gegeven moment produceerde het land op papier veel meer voedsel dan theoretisch mogelijk was, waardoor Peking een groot deel kon exporteren met een binnenlandse hongersnood tot gevolg.

Dit keer is de opdracht om bijvoorbeeld marktleider te worden op het gebied van elektrische autoâ??s. Elke lokale bestuurder zorgt er daarom voor dat dergelijke bedrijven worden opgezet en gefinancierd. Opeens zijn er dan 130 Chinese automerken die elektrische autoâ??s produceren, waarmee ze bovendien in snel tempo marktaandeel winnen op de wereldmarkt. China is tegenwoordig de belangrijkste exporteur van elektrische autoâ??s. Nu dreigt er met importheffingen wel een blokkade in de ontwikkelde landen, maar de groei van de automarkt zit met name in de opkomende landen. Bovendien zijn die markten sterk prijsgevoelig. Dit zorgt voor grote problemen met de traditionele producenten. Het zorgt er zelfs voor dat Duitsland niet langer ExportWeltmeister is, maar dat China die rol eenvoudig kan overnemen.

De Chinese export beperkt zich niet tot elektrische autoâ??s. De Amerikanen hebben nog onder Biden een importheffing gezet van 100 procent op Chinese elektrische autoâ??s, maar dat is grotendeels voor de BÃ¼hne. In de Verenigde Staten rijden nauwelijks Chinese elektrische autoâ??s. Nu produceert Tesla een groot deel van haar autoâ??s in China, maar die worden niet geÃ«xporteerd naar de VS. Wel naar Europa, waar ze een relatief laag importtarief van 9 procent betalen. Naast autoâ??s heeft China ook een groot deel van de batterijenmarkt in handen. Bovendien loopt China hier ook technologisch voorop, getuige ook de recente problemen bij Northvolt. Verder komen negen van de tien zonnecellen in de wereld uit China, evenals het overgrote deel van de windmolens. Zelfs op het gebied van kerncentrales concurreert China met de Verenigde Staten en Europa. Technisch vergelijkbaar, maar wel voor een derde van de prijs.

China is daarmee de grote exporteur van deflatie geworden in de wereld. Die rol had China al sinds de toetreding tot de Wereldhandelsorganisatie in 2001. Daarvoor had Japan lange tijd dezelfde rol. Vrijwel alles uit China kan tegen een fractie van de prijs worden verkocht en het tempo van kwaliteitsverbetering is opvallend. Natuurlijk kan China via bedrijven als Alipay en Temu ook in prijs (en kwaliteit) omlaag. Opeens zitten we hier met een overschot aan tweedehands kleding, omdat de landen die dit voorheen opkochten nu liever nieuw kopen bij Temu.

Nu kunnen landen zich ruwweg op twee manieren opstellen tegenover vloedgolf aan goedkope spullen uit China. Landen die zich openstellen zullen profiteren van een sterk stijgende welvaart waarvan de consument profiteert. Landen die de grens sluiten voor producten uit China, leggen daarmee feitelijk een extra belasting op de binnenlandse consumptie en zijn daardoor uiteindelijk slechter af. Het is in de geschiedenis al zo vaak voorgekomen dat bedrijven in een land werden weggeconcurreerd door bedrijven uit de lage lonenlanden, maar importheffingen hebben dit tij nooit kunnen keren. Wat vroeger

gold voor de textielindustrie of de schoenenindustrie, geldt in Duitsland nu voor de auto-industrie. Duitsland kan proberen die koste wat kost te redden, maar waarschijnlijk is het beter om producten te maken met een hogere toegevoegde waarde. Dat is niet eenvoudig gegeven de snelheid van de Chinezen, maar wel de enige oplossing.

Han Dieperink, Chief Investment Officer

Disclaimer

Visie 2025